

2022-12-27

Svar på remiss från Regionstyrelseförvaltningen om Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet (RS 2022/1473).

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Miljöpartiet har fått i uppdrag av Regionstyrelseförvaltningen att avge partiets remissvar på det framtagna förslaget "Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet" (RS 2022/1473). Ärendet har beretts inom partiet.

Miljöpartiets allmänna åsikt

MP välkomnar och stödjer förslaget till nya Regler på Kultur- och fritidsområdet. Detta utifrån förslaget bakgrundsbeskrivningar i **Projektrapport stödgivning inom kulturområdet** om att de nuvarande stödbestämmelserna som kvarstår sedan 2006 inte svarar upp tillräckligt mot varken lagkrav, områdets behov eller aktuella måldokument. Vi delar även bedömningen att det nya stödsystemet med resurssättning svarar mot områdets och Region Gotlands behov. Liksom att för att uppnå mål och prioriteringar i Vårt Gotland 2040, kulturplan, biblioteksplan och fritidsplan krävs en insats såväl gällande resurssättning som ändrade arbetsrutiner.

Miljöpartiet välkomnar särskilt att stöden i förslaget nu även omfattas av fria professionella kulturskapare, med F- eller FA-skattsedel. Det är positivt att denna nya kategori av stödmottagare ges möjligheter att söka medfinansiering internationellt och nationellt, pengar vi tidigare gått miste om.

Miljöpartiets specifika synpunkter

En generell kommentar för dokumentet är att förståbarheten genomgående kan ökas, till exempel genom att ange rubriksnummer för olika mål och inkludera hänvisningar där så behövs.

Någon form av ord och begreppsförteckning vore önskvärd, framför allt med tanke på aktörer och stödmottagare som ännu inte är "inne i loopen".

Miljöpartiet vill också speciellt peka på följande punkter i dokumentet:

1.2 Allmänna bestämmelser

1. Förutsättning för stödgivningen (sid 2 (13))

Text: Stöd ges under förutsättning att området ges ramanslag i Region Gotlands budget. Stödets storlek påverkas av hur mycket medel kultur- och fritidsområdet tilldelas. Ingen aktör får stöd automatiskt eller är garanterad att få stöd.

Stödmottagare får i regel inte fördela stödmedel vidare till annan aktör om inte Region Gotland särskilt har godkänt detta. Stödgivningen regleras ytterst av svensk lagstiftning.

Här ställer sig Miljöpartiet frågande till meningen "Stödets storlek påverkas av hur mycket medel kultur- och fritidsområdet tilldelas." då detta redan har framgått. På samma sätt kan frasen "i regel" i den näst sista meningen upplevas som otydlig och i värsta fall feltolkas.

2. Mottagare av stöd (sid 3 (13))

Text: "verka för en alkohol-, drog- och dopningsfri verksamhet särskilt gällande barn- och ungdomar"

Miljöpartiet vill föreslå att förtydliga denna punkt genom att ersätta ordet "särskilt" och ändra slutet av meningen till "när det gäller barn-och ungdomar".

Miljöpartiet vill här även generellt föreslå att ange rubriksnummer i stället för punkter för de olika stödmålen. Detta för att öka den allmänna förståbarheten i dokumentet.

3. Ansökan (sid 3 (13))

Text: Ansökan sker via e-tjänst/självservice på Region Gotlands webbsida. Ansökan ska vara sanningsenlig, komplett och innehålla efterfrågade bilagor.

Miljöpartiet vet inte hur redaktionella vi förväntas vara i denna remiss; men "komplett" och "innehålla efterfrågade bilagor" är väl ändå kaka på kaka? Stryk ordet "komplett" röstar vi på.

4. Jäv (sid 4 (13))

Text: Tjänsteperson som är jävig får inte delta i bedömning av ansökan. Jäv uppstår när ärendet skapar synnerlig nytta eller skada för personen i fråga, någon närstående eller verksamhet som personen är knuten till. Den som är jävig är själv skyldig att anmäla det.

Miljöpartiet undrar om syftet med detta stycke om jäv. Som det nu är formulerat så kan det bli tolkningsproblem. Vad vi förstår så omfattas handläggning av ärenden där stödreglerna aktualiseras av jävsreglerna i förvaltningslagen - det vill säga samma jävsregler som gäller vid all handläggning i förvaltningarna. Här används andra termer vilket kan orsaka förvirring.

Texten överensstämmer inte heller helt med lagen (se 16–17 §§ förvaltningslagen), finns det någon anledning till det? Om inte, så förordar Miljöpartiet att stycket antingen stryks helt eller att det förtydligas att det är jävsreglerna enligt förvaltningslagen som åsyftas.

5. Armlängds avstånd (sid 4 (13))

Text: Region Gotland arbetar efter principen om armlängds avstånd: Den politiska nivån beslutar övergripande inriktning och medlens storlek, men överlåter

konstnärliga val och kvalitativa bedömningar till konstnärligt ansvariga och sakkunniga.

Miljöpartiet vill föreslå en förstärkning av det här stycket, kanske bara genom att infoga ett "samtliga" före "konstnärliga val och kvalitativa bedömningar" i den sista meningen.

6. Förändring i verksamhet eller projekt (sid 4 (13))

Text: "Organisation är skyldig att anmäla sådana förändringar i verksamhet eller projekt, som kan påverka förutsättningarna för erhållande av stöd."

Som Miljöpartiet påpekade inledningsvis så kan förståbarheten förbättras i detta dokument. Här blandas begreppen "stödmottagare", "organisation" och "förening" om vartannat. Miljöpartiet förordar nog "stödmottagare" i inledningen här och kanske även generellt. Det framgår ju under rubriken "Mottagare av stöd" vilka som kan vara stödmottagare.

Miljöpartiet kan även anse att detta stycke, som handlar om stödmottagarens åtaganden mot regionen, har en klar utvecklingspotential på formaliafronten.

7. Återbetalning av stöd (sid 4 (13))

Text: Region Gotland kan besluta att stödmottagare blir återbetalningsskyldig och i särskilda fall avstängs från framtida stöd:

- *om betydande förändringar i verksamhet eller projekt uppstått*
- *om de allmänna bestämmelserna ovan inte har uppfyllts*
- *om oriktiga uppgifter lämnas*
- *om styrelse för förening eller kulturorganisation inte beviljas ansvarsfrihet*

Miljöpartiet vet fortfarande inte hur redaktionella vi förväntas vara i denna remiss; men saknas inte orden "bolag och stiftelse" i uppräkningspunkten i den sista punkten?

8. Redovisning (sid 4 (13))

Text: Stödmottagare förbinder sig att redovisa stödets användning enligt gällande regler. Stipendier och priser är undantagna från redovisning.

Miljöpartiet kanske inte är ensamma att undra vilka "gällande regler" som här åsyftas. Det är särskilt viktigt att det är tydligt hur uppföljningen ska gå till och vad som förväntas av stödmottagaren. Är reglerna ett separat dokument? Här behövs det ett förtydligande och kanske även en hänvisning.

Miljöpartiet kan här också sakna en skrivelse om förväntad periodicitet för redovisningar, framför allt för fleråriga stöd.

9. Tolkningsföreträdare (sid 4 (13))

Text: Handläggande förvaltning har tolkningsföreträdare vad gäller Region Gotlands

stödbestämmelser. Det betyder att Region Gotland har rätt att avgöra hur innehållet i stödbestämmelserna ska tolkas.

Miljöpartiet kan undra vem i Region Gotland som har de facto tolkningsföreträde. Är det förvaltningen eller politiken? Detta är ett politiskt styrdokument, om det uppstår oklarheter kring tolkning anser vi att politiken ska ha tolkningsföreträde/lämna förtydligande.

10. Redigering och revidering av stödbestämmelserna (sid 4 (13))

Text: Handläggande förvaltning ansvarar för att dokumentet hålls uppdaterat.

Genomgång och revidering av dokumentet i sin helhet skall ske regelbundet, minst vart 10:e år.

Miljöpartiet har tre synpunkter på denna punkt:

1. Först en fråga; är tolkningen "att dokumentet hålls uppdaterat" att uppdateringar görs löpande utifrån att förutsättningarna förändras, korrekt?

2. Vad det gäller "Genomgång och revidering av dokumentet i sin helhet ska ske regelbundet" så föreslår Miljöpartiet att det görs om behov finns i samband med att ny kulturplan – och biblioteksplan – tas vart 4:e år.

3. Den språkliga tydligheten vi efterlyste inledningsvis; vi tar för givet att det ska stå "detta dokument" och inte "dokumentet" genomgående i detta stycke.

Miljöpartiet kan sakna några allmänna punkter i avsnitt 1.2 Allmänna bestämmelser, se dessa fem exempel på punkter och brödtext som ren inspiration:

11. Tillgänglighet

Stödmottagare som arrangerar publik verksamhet med stöd från kultur- och fritidsförvaltningen ska ha information om tillgänglighet för personer med funktionsvariationer på sin webbplats, i sociala medier eller i fristående evenemangskalendrar som används.

12. Med stöd av Region Gotland

Det ska tydligt framgå av allt informationsmaterial att Region Gotland har beviljat stöd till aktiviteten/verksamheten, exempelvis på webbplats, tidskrifter, på affischer eller i programblad. I materialet ska det stå med text: "Med stöd av Region Gotland". Region Gotland ska aldrig anges som medarrangör.

13. Att ta emot besök

Kultur- och fritidsförvaltningen har rätt att besöka aktivitet/verksamhet som finansierats med medel från kultur- och fritidsförvaltningen.

14. Återbetalning av outnyttjade medel

Beviljade stöd får endast användas till avsedda ändamål. Beviljade medel som inte använts ska omgående betalas tillbaka till kultur- och fritidsförvaltningen.

15. Förlängning av perioden för medlens användning

Om stödmottagaren inte hinner använda medlen inom angiven tid kan stödmottagaren ansöka om förlängning av den tid som beviljat stöd får användas. Kultur- och fritidsförvaltningen beslutar om eventuell förlängning och meddelar sökande skriftligt. Ansökan om att förlänga perioden ska meddelas till kultur- och fritidsförvaltningen skriftligt så snart stödmottagaren inser att perioden behöver förlängas och dock senast när den ursprungliga bidragsperioden går ut.

2.1 Mål

16. 2.1 Stimulera innovation och förnyelse (sid 5 (13))

Text: *Främja utveckling inom kulturområdet och verka för en aktiv samverkan med besöksnäringen.*

Miljöpartiet önskar här en tydligare och mer konkret formulering av "Främja utveckling". Detta då regionens roll som initiativtagare och möjliggörare för att skapa mötesplatser mellan kulturen och näringslivet/besöksnäringen är en viktig pusselbit just för att stimulera innovation och förnyelse.

17. 2.2 Vem kan söka kulturstöd (sid 6 (13))

Texter i tabell: *"Fri professionell kulturskapare: Verksam professionell kulturskapare inom samtliga kulturområden (dans, film, konst, kulturarv, litteratur, musik, slöjd, spel, teater) som innehar F- eller FA-skattsedel. Godkända bolagsformer är enskild firma, ekonomisk förening, handelsbolag, aktiebolag."*

samt

"Konstnär/kulturskapare: Enskild person, amatör eller professionell, som skapar kultur inom något kulturområde (dans, film, konst, kulturarv, litteratur, musik, slöjd, spel, teater)."

Miljöpartiet vill här föreslå att ta bort texterna inom parentes, för att inte exkludera någon ej uppräknad kulturform, som det nu står – och även på fler ställen i dokumentet där det är lite olika vilka kulturområden som nämns.

18. 2.3 För vad ges stöd? (sid 6 (13))

Text: *Region Gotlands kulturstöd riktar sig mot verksamhet inom samtliga kulturområden, såsom cirkus, dans, film, konst, kulturarv, litteratur, musik, slöjd, spel och teater.*

Miljöpartiet vill även på denna punkt föreslå att uppräknningen av kulturområden stryks, då den tyvärr är långt från komplett.

19. 2.6.1 Verksamhetsstöd (sid 9 (13))

Text: *Verksamhetsstöd är ett årligt ekonomiskt stöd till kulturorganisationer för*

nästkommande kalenderår. Verksamhetsstödet syftar till att skapa stabilitet för kulturverksamheter som bidrar till en kulturell infrastruktur över hela Gotland.

Verksamhetsstöd kan sökas av kulturorganisation (förening, stiftelse med flera), med säte och huvudsaklig verksamhet på Gotland. Stödet kan inte sökas av enskild firma, av verksamhet inom Kultursamverkansmodellen, eller av organisation/verksamhet med offentlig huvudman.

Miljöpartiet ser den årliga begränsningen av stödformen som problematisk. Ett årligt stöd gagnar inte en långsiktig stabilitet för verksamheter som till exempel fria teater- och dansgrupper.

Miljöpartiet anser att verksamhetsstöd utökas så det kan beviljas för ett till tre år, med samma krav som för projektstöd; *”Stödet gäller verksamhet under 1–3 år. Beslut gäller för ett år i taget, för längre projekt krävs förnyad ansökan årligen.”*